

.....
Imię i nazwisko ucznia

Liczba punktów

.....
Pełna nazwa szkoły

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
ROK SZKOLNY 2016/2017**

ETAP DRUGI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 11 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je komisji przeprowadzającej eliminacje.
3. Uważnie czytaj zamieszczone w arkuszu polecenia i udzielaj precyzyjnych i starannie zapisanych odpowiedzi.
4. Rozwiązania zadań zapisane w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Zapisy ołówkiem nie będą oceniane.
6. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
7. Jeśli popełnisz błąd, przekreśl niepoprawnie zapisany wyraz lub niewłaściwie skonstruowane zdanie i zapisz ponownie.
8. We wszystkich udzielanych odpowiedziach pamiętaj o przestrzeganiu zasad poprawnego zapisu w zakresie języka, stylu, ortografii i interpunkcji.

Nie używaj korektora.

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania: 40.

Do następnego etapu
przejdiesz, gdy
uzyskasz co najmniej
32 punkty.

Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakościelna
mgr Ewa Zakościelna

Kurator Oświaty
w Lublinie
Teresa Misiuk
mgr Teresa Misiuk

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie wykonaj polecenia od 1 do 7.

W środku Rynku i po brzegach płynęła rzeka ludzka: tłumy przechadzały się pod łukami bazyliki Juliusza Cezara, tłumy siedziały na schodach Kastora i Polluksa i kręciły się koło świątyni Westy, podobne na tym wielkim marmurowym tle do różnokolorowych rojów motyli lub żuków. Z góry, przez ogromne stopnie, od strony świątyni poświęconej „Jovi Optimo Maximo”, napływały nowe fale; przy rostrach słuchano jakichś przygodnych mówców; tu i ówdzie słychać było okrzyki przekupniów sprzedających owoce, wino lub wodę pomieszaną z figowym sokiem, oszustów polecających cudowne lekarstwa, wróżbitów, odgadywaczy ukrytych skarbów, tłumaczy snów. Gdziekolwiek z gwarem rozmów i nawoływań mieszały się dźwięki sistry, egipskiej sambuki*** lub greckich fletów. Gdziekolwiek chorzy, pobożni lub stroskani nieśli do świątyni ofiary. Wśród ludzi, na kamiennych płytach, zbierały się chciwe na ofiarne ziarno, podobne do ruchomych, pstrych i ciemnych plam, stadka gołębi, to wzbijając się chwilowo z rozgłośnym szumem skrzydeł w górę, to znów zapadając na opróżnione przez tłum miejsca. Od czasu do czasu gromady ludzkie rozstępowały się przed lektykami, w których widać było wykwintne twarze kobiece lub głowy senatorów i rycerzy, o rysach jakby zakrzepłych i wyniszczonych życiem. Różnojęzyczna ludność powtarzała w głos ich imiona z dodatkiem przydomków, szyderstw lub pochwał. Między bezładnymi grupami przeciskały się czasem postępujące miarowym krokiem oddziały żołnierzy lub wigilów czuwających nad ulicznym porządkiem. Język grecki dawał się słyszeć naokół równie często, jak łaciński.*

H. Sienkiewicz, *Quo vadis*, Warszawa 1973, s. 23-24.

* Jowiszowi Najlepszeemu Najwyższemu.

** W starożytnym Rzymie: mównica publiczna stojąca na Forum Romanum, ozdobiona dziobami zdobytych okrętów nieprzyjacielskich

*** Instrumenty muzyczne.

Zadanie 1. (2 p.)

Określ cel zastosowania zabiegów stylistycznych w przytoczonych fragmentach narracji.

Cytat	Nazwa zabiegu stylistycznego w zakresie składni	Cel zastosowania
<i>Gdziekolwiek z gwarem rozmów i nawoływań mieszały się dźwięki sistry, egipskiej sambuki lub greckich fletów. Gdziekolwiek chorzy, pobożni lub stroskani nieśli do świątyni ofiary.</i>		
<i>Wśród ludzi, na kamiennych płytach, zbierały się chciwe na ofiarne ziarno, podobne do ruchomych, pstrych i ciemnych plam, stadka gołębi, to wzbijając się chwilowo z rozgłośnym szumem skrzydeł w górę, to znów zapadając na opróżnione przez tłum miejsca.</i>		

Zadanie 2. (2 p.)

a) Wypisz z tekstu trzy przykłady przymiotników, które się nie stopniają. (1 p.)

.....

b) Od wybranych z tekstu trzech innych przymiotników utwórz pochodne przysłówki. (1 p.)

Przymiotnik	Przysłówek

Zadanie 3. (3 p.)

Wyszukaj w tekście po dwa przykłady form czasowników wskazanych w tabeli.

Formy podlegające koniugacji	Formy podlegające deklinacji	Formy nieodmienne (nieosobowe)

Zadanie 4. (2 p.)

Określ cechy każdej spójgłoski występującej w czasowniku *kręcily*.

Spójgłoska	Cechy

Zadanie 5. (2 p.)

W podanych wyrazach podkreśl sylaby akcentowane.

pły-nął pły-nę-li-ście pły- nę-li-byś-my
 ba-zy-li-ka o-próż-nio-ne czu-wa-ją-cy-mi

Zadanie 6. (3 p.)

Udowodnij, że wyraz *tłum* może wystąpić w zdaniu jako dwie różne części mowy.

Przykład użycia w zdaniu	Nazwa części mowy	Forma gramatyczna w zdaniu	Funkcja składniowa

Zadanie 7. (3 p.)

Podaj pełne nazwy wypowiedzeń, którymi posłużył się Henryk Sienkiewicz w poniższych sentencjach.

Miłość nie jest całkiem ślepa, ale cierpi na daltonizm.

.....

Kochanie to niedola ciężka, bo przez nie człek wolny niewolnikiem się staje.

.....

Szczęście jest zawsze tam, gdzie je człowiek widzi.

.....

Przeczytaj uważnie podany fragment prozy Mirona Białoszewskiego, a następnie wykonaj polecenia od 8 do 10.

Ale ludzie latali. Dużo. Mnóstwo. Na Kruczej i na Mokotowskiej było dużo kwater powstańczych i cywilnych. Po Kruczej więc latali i cywile, i powstańcy. I mieszkańcy. Krucza była niewątpliwie główną ulicą południowego Śródmieścia. A w ogóle to, że była podobna do ulicy. I miała ruch. Mimo różnych i gruzów, i barykad. I mimo to, że tylko na pewnym kawałku. Ale to starczyło. Że królowała. Stała się wnet Alejami na całe Śródmieście. Na Kruczej można było załatwić wiele spraw. Na Kruczej spotykali się ludzie z rodzinami, przyjaciółmi. Z przybyszami z różnych dzielnic. Z tymi, co mieli tę dzielnicę już jako trzecią czwartą w powstaniowym dorobku. Można tu było spotkać kogoś, kogo nie widziało się dziesięć lat. Nagle.

M. Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, Warszawa 1979, s. 148.

Zadanie 8. (6 p.)

a) Nazwij typy wypowiedzeń występujących w tekście. Podaj ich pełne nazwy. (3 p.)

(1) *Ale ludzie latali.*

.....

(2) *Dużo.*

.....

(3) *Na Kruczej i na Mokotowskiej było dużo kwater powstańczych i cywilnych.*

.....

(4) *I miała ruch.*

.....

(5) *Na Kruczej spotykali się ludzie z rodzinami, przyjaciółmi.*

.....

b) Wypisz z podanego fragmentu utworu M. Białoszewskiego trzy przykłady zdań, w których występują trzy różne rodzaje podmiotów. Podkreśl podmioty i podaj nazwy rodzajów podmiotów. (3 p.)

Zdanie	Rodzaj podmiotu

Zadanie 9. (7 p.)

a) Wypisz z tekstu wszystkie przysłówki i spójniki (nie powtarzaj tych samych). Określ ich funkcje stylistyczne. (3 p.)

Spójniki:

Przysłówki:

Funkcje stylistyczne

.....

.....

.....

.....

b) Nazwij rodzaje liczebników występujących w zacytowanym tekście i podaj ich przykłady. (2 p.)

Rodzaj liczebnika	Przykład z tekstu

c) Wypisz z tekstu trzy różne zaimki i podaj ich nazwy ze względu na to, jaką część mowy zastępują. (2 p.)

Zaimek	Nazwa zaimka

